

нову версію DirectX – к примеру), а часть операционной системы.

Видится широкое будущее OpenGL! Если принять во внимание тот факт, что в настоящее время OpenGL разрабатывается несколькими корпорациями, то это становится понятно. Развитием этой библиотеки в настоящее время занимаются многие другие компании, например NVIDIA – крупнейший производитель видеоадаптеров и других устройств, так же занимающийся развитием OpenGL. NVIDIA привнесла в OpenGL много новшеств, которые реализованы в виде дополнительных библиотек и надстроек. Фирма TrollTech занимается развитием OpenGL для Linux.

А теперь рассмотрим надстройки, благодаря которым, OpenGL стала действительно многофункциональной библиотекой. Так, в некоторых - реализован объектно-ориентированный подход к разработке программ с использованием OpenGL, в других реализована поддержка построения трёхмерных фигур. Есть надстройки, позволяющие более естественно настраивать перспективу обзора. Многие надстройки призваны облегчить жизнь программистам в работе с текстурами, моделями и другими объектами. Также, есть модули для работы с аудио информацией и устройствами ввода (подобно DirectX). Каждая новая версия, сохраняя возможности предыдущей, добавляет новые. Поэтому программы, написанные для старых версий, будут работать и с новыми версиями библиотеки.

Тімченко Е.С., ст. гр. ЕА-18-11

Фастовець В.І., науковий керівник, доц. каф. ІПМ

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

КОМП'ЮТЕРНА АНІМАЦІЯ: ВИКОРИСТАННЯ У ПРОГРАММАХ З БЕЗПЕКИ ДОРОЖНЬОГО РУХУ.

Комп'ютерна анімація - вид мультиплікації, створений за допомогою комп'ютера. На сьогодні вона набула широкого застосування як в області розваг, так і у виробничій, науковій та діловій сферах. Існує кілька способів комп'ютерної анімації. Коротко розглянемо кожен з них і виділимо переваги або недоліки кожного.

Растрова графіка. Основним (найменшим) елементом растрового зображення є точка. Якщо зображення екранне, то ця точка називається пікселем. Кожен піксель растрового зображення має властивості: розміщення і колір. Чим більше кількість пікселів і чим менше їх розміри, тим краще виглядає зображення.

Переваги растрової графіки: простота отримання для досить складних об'єктів (сканер, цифрова камера); «фотореалістичність»; стандартизованість форматів файлів; вкрай широка поширеність (як в комп'ютерних технологіях, так і в поліграфії); висока швидкість обробки складних зображень, якщо не потрібно масштабування; реалізовані апаратні механізми введення, в тому

числі і автоматичні: сканер, фото- і відеокамера.

Недоліки растрової графіки: великий розмір файлу, тісно пов'язаний з якістю і ніяк не залежить від зображених об'єктів; повна «незворотність» редагування; фіксованість якості, яка визначається здатністю; занадто складне малювання від руки; відносна неможливість масштабування (без втрат); неможливість повороту без спотворень на кут, що відрізняється від 90 °; складність редагування деталей; обмеженість використання тексту і векторних об'єктів; крайня складність векторизації (умовні виключення: OCR і векторизація креслень).

Роблячи висновок, можна зазначити кілька сфер, в яких буде вдаліше за все застосовувати растрові дані: по-перше, для зберігання і обробки великих зображень (це можуть бути спочатку зроблені на комп'ютері фотографії і картини, або ж скановані); по-друге, такий вид графіки широко застосовується в веб-дизайні, так як застосовані на їхніх сторінках зображення мають невеликі розміри (крім цього, вивід таких зображень відбувається без допомоги додаткових програм, так як це може зробити сам веб-оглядач); по-третє, за допомогою растрової графіки є можливість відтворювати зображення будь-якої складності.

Векторна графіка - спосіб представлення об'єктів і зображень в комп'ютерній графіці, заснований на математичному описі елементарних геометричних об'єктів, зазвичай званих примітивами, таких як: точки, лінії, сплайни, криві Безьє, кола та багатокутники. Об'єкти векторної графіки є графічними зображеннями математичних об'єктів.

Переваги векторного зображення: повна і порівняно проста в редагуванні, в тому числі окремих об'єктів; роздруківка і відображення з максимально можливою якістю; довільна масштабованість без втрати якості і зміни розміру файлу; невеликий розмір файлу; можлива «прозорість» при вставці на сторінку; редагований текст з довільним розміщенням; можливість перетворення тексту в векторні криві; можливість простого перетворення в растровий формат з будь-яким дозволом; незамінність для створення шрифтів.

Недоліки векторної графіки: програмна залежність; неможливо або нерационально створення складних малюнків (фотографії); недостатні мальовничі можливості; жорсткість контурів і, отже, переходів; відсутність більшості ефектів трансформації, розроблених для растрових редакторів; «мозаїчність» зображення з використанням кольорів або тонів; прихильність до умовної координатної сітки при редагуванні; низька якість градієнтних заливок.

Тепер розглянемо сфери застосування векторної графіки: по-перше, якщо є необхідність збереження в електронному вигляді таких штрихових зображень, як карти, креслення, гравюри і малюнки, зроблені олівцем; по-друге, така графіка може бути застосована при створенні невеликих зображень, які потрібно буде обробляти при введенні.

Фрактальна графіка. Фрактал - це нескінченно самоподібна геометрична фігура, кожен фрагмент якої повторюється при зменшенні масштабу. Існує велика кількість графічних зображень, які є фракталами: трикутник

Серпінського, сніжинка Коха, "дракон" Хартера-Хейтуея, безліч Мандельброта. Її головна відмінність в тому, що зображення будується за рівнянням або системі рівнянь. Тому в пам'яті комп'ютера для виконання всіх обчислень, нічого крім формули зберігати не потрібно. Тільки змінивши коефіцієнти рівняння, можна отримати зовсім інше зображення. Переваги фрактальної графіки: невеликий розмір при масштабному малюнку; немає кінця масштабування, складність картини можна збільшувати нескінченно; немає іншого такого ж інструменту, який дозволить створювати складні фігури; реалістичність; простота у створенні робіт.

Недоліки: по-перше, без комп'ютера тут не обійтися (чим довше кількість повторень, тим більше завантажується процесор, відповідно, тільки якісне комп'ютерне обладнання здатне впоратися з побудовою складних зображень); по-друге, присутні обмеження у вихідних математичних фігурах (деякі зображення створити за допомогою фракталів не вдасться).

Фрактали широко застосовуються в комп'ютерній графіці для побудови зображень природних об'єктів, таких як дерева, кущі, гірські ландшафти, поверхні морів і так далі. Як правило, фрактали використовуються в якості фону або ефектного шару при створенні колажів, оформлювальних робіт і навіть рекламних публікацій. Крім застосування в традиційній двовимірній комп'ютерній графіці, вони широко поширені і в сфері 3D. За допомогою фракталів там створюються текстури: карти світловідбивання, прозорості та навіть рельєфу поверхні.

Тривимірна графіка. Тривимірна графіка (3D-графіка) вивчає прийоми і методи створення об'ємних моделей об'єктів, які максимально відповідають реальним. Такі об'ємні зображення можна обертати і розглядати з усіх боків. Для створення об'ємних зображень використовують різні графічні фігури і гладкі поверхні. За допомогою їх спочатку створюється каркас об'єкта, потім його поверхню покривають матеріалами, візуально схожими на реальні. Після цього роблять освітлення, гравітацію, властивості атмосфери або інші параметри простору, в якому знаходиться об'єкт. Для об'єктів, що рухаються, вказують траєкторію руху, швидкість.

Переваги тривимірної графіки: висока доступність в складних об'єктах (складні геометричні фігури в форматі 3D легко зчитуються і зрозумілі); переваги при обертанні предмета (картинка повертається під кутом, тому можна з легкістю побачити, де вона знаходиться і місце розташування інших предметів); в форматі 3D глядач миттєво вловлює всі пропорції предметів, їх розташування в атмосфері; нові форми схем (можна легко додавати нові картини у великій кількості, при цьому ви не втратите ні інформативності, ні читання діаграми).

Недоліки: підвищені вимоги до апаратної частини комп'ютера, зокрема до об'єму оперативної пам'яті, наявності вільного місця на жорсткому диску і швидкодії процесора; необхідність великої підготовчої роботи, але створення

моделей всіх об'єктів сцени, які можуть потрапити в поле зору камери, і з присвоєння їм матеріалів; необхідність контролю за взаємним становищем об'єктів в складі сцени, особливо при виконанні анімації (в зв'язку з тим, що об'єкти тривимірної графіки «безтілесні», легко допустити помилкове проникнення одного об'єкта в інший або помилкову відсутність потрібного контакту між об'єктами).

Всі способи комп'ютерної анімації мають свої недоліки, переваги та особливості в роботі з ними. Слід просто знайти той спосіб, який буде більш відповідний для роботи в певній сфері.

Бугрим Є. Ю., ст. гр. ДГ-11-18

Кудін А. І., науковий керівник, доц. кафедри ІІМ

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ ТА БУДІВНИЦТВІ АВТОМОБІЛЬНИХ ДОРІГ

Сучасне будівництво, починаючи від проектних рішень та завершуючи реалізацією розробок, здійснюється із застосуванням систем автоматизованого проектування (САПР). Використання комп'ютерних програм, що входять до складу САПР, дозволяє здійснити не лише багатоваріантне й комплексне проектування, але й визначити стан об'єкта чи його елементів після зведення (в процесі експлуатації).

Ефективність застосування системи інформаційних технологій у будівництві значно підвищується у випадку використання інтегрованих інформаційних технологій, що охоплюють усі етапи, починаючи з інвестиційного проекту та закінчуючи експлуатацією об'єктів будівництва (рис. 1).

Рисунок 1 – Схема інформаційних технологій в інвестиційному проекті будівництва

При виконанні окремих розділів (частин) проекту можна застосовувати такі комп'ютерні програми :

– архітектурно-будівельна частина:

- «AutoCAD», «COREL», «3Dmax», «Allplan», «Компас» – розроблення